

Datum
2022-08-03

Diarienummer
MH 2022-1106

Tillståndshandläggare
Birgitta Roth
birgitta.roth@trelleborg
0410-73 34 85

Taxa enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna den föreslagna taxan för tobaksfria nikotinprodukter samt att skicka den till kommunstyrelsen för antagande snarast i kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Den 31 mars 2022 lämnade regeringen över proposition 2021/22:200 med förslag till en ny lag om tobaksfria nikotinprodukter (LTN). Beslut om den nya lagen togs den 21 juni 2022 och lagen ska börja gälla den 1 augusti 2022.

Enligt 24 § i förslag till lag om tobaksfria nikotinprodukter utövar kommunen tillsyn på fysiska försäljningsställen vilket handlar om märkning, hälsovarningar och produktkrav, samt över marknadsföring.

Enligt 25 § samma förslag till lag utövar kommunen och polisen tillsyn när det gäller anmälan, egenkontroll och ålderskrav.

Enligt 40 § samma förslag till lag får kommunen för sin tillsyn ta ut avgift av den som bedriver anmälningspliktig försäljning med tobaksfria nikotinprodukter.

Tobaksfria nikotinprodukter är produkter utan tobak men som innehåller nikotin, ofta marknadsfört som vitt snus, "all white" eller "all white portions".

Tobaksprodukter är en form av nikotinprodukter och dessa regleras av EU:s tobaksproduktdirektiv och lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP). Elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare och nikotinhaltiga vätskor som konsumeras genom e-cigaretter omfattas också av dessa regelverk, även om de inte innehåller tobak.

Däremot saknas ett särskilt regelverk avseende en stor del av de tobaksfria nikotinprodukterna på marknaden, varför denna nya lag har arbetats fram.

Den föreslagna regleringen av tobaksfria nikotinprodukter överensstämmer till stor del med regleringen av elektroniska cigaretter i LTLP, innebärande anmälningsplikt för försäljning, krav på märkning och skyltning, 18-årsgräns, ingen försäljning om langning misstänks, krav på egenkontrollprogram med mera.

Samhällsbyggnadsnämnden har idag tillsyn enligt LTLP varför det bedöms lämpligt att även denna tillsyn avseende tobaksfria nikotinprodukter utförs av samma nämnd.

Principer om avgifter

Av 40 § i förslag till lag om tobaksfria nikotinprodukter följer att kommunerna får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning

Storleken på avgifterna bestämmer varje kommun själv. Genom att ta ut tillsynsavgift kan kommunen få kostnadstäckning för en effektiv tillsyn.

I proposition 2021/22:200 anges att, liksom är fallet för tobaksprodukter enligt lag om tobak och liknande produkter, det är lämpligt att de som omfattas av tillsynen även finansierar densamma. Detta eftersom reglerna innebär att försäljning kan ske på lika villkor utan fördelar för oseriösa näringsidkare.

I propositionen uppmärksammas vidare den kommunala självkostnadsprincipen som framgår av 2 kap. 6 § kommunallagen. Principen innebär att kommuner inte får ta ut högre avgifter än vad som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen tillhandahåller. Detta innebär att det totala avgiftsuttaget för en verksamhet inte får överstiga de totala kostnaderna för verksamheten under längre tid.

Avgiftens storlek

Samhällsbyggnadsnämnden besöker alla försäljare av tobaksvaror minst en gång per år. Avsikten är att också alla försäljare av tobaksfria nikotinprodukter kommer att få en årlig tillsyn. Kontrollköp medges i förslaget till ny lag och kommer att användas som metod.

Bedömningen är att omfattningen och komplexiteten i tillsynen av tobaksfria nikotinprodukter är jämförbar med den delen av tillsynen enligt LTLP som rör elektroniska cigaretter. Därför föreslås, som för elektroniska cigaretter, motsvarande 1,5 timmes handläggningstid i fast årlig avgift för tillsynen om försäljning inte samtidigt sker med elektroniska cigaretter, då tillsynsavgiften blir 3000 kr.

Handläggningstiden bedöms till 1,5 timme. Med handläggningstid avses generellt den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för registrering och inläsning i ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner och kontroller i övrigt, restid, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning, beslut och expediering.

För vissa näringsidkare, som inte följer förelägganden och förbud, tas idag en extra tillsynsavgift ut enligt taxan för lag om tobak och liknande produkter. Denna möjlighet finns också med i denna taxa om tobaksfria nikotinprodukter. Den föreslagna timtaxan är 1 200 kr och tillsynsavgiften 1 800 kr gällande från 2022-01-01. Avgifterna innefattar för närvarande taxor för anmälan och tillsynsavgift för e-cigaretter och påfyllnadsbehållare, folköl och handel med vissa receptfria läkemedel som samhällsbyggnadsnämnden har antagit i samband med en taxeöversyn enligt § 217 2020-10-06 och enligt beslut av kommunfullmäktige enligt § 39 2021-01-25.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Förslaget till taxa innebär att de näringsidkare som säljer tobaksfria nikotinprodukter till konsument även bekostar den tillsyn som behövs. För medborgarnas del finansieras därmed tillsynen i huvudsak utan bidrag via skatteuttaget. Samhällsbyggnadsnämndens bedömning är vidare att finansiering via taxa krävs för att nämnden ska kunna genomföra den tillsyn som åläggs kommunen i förslaget till ny lag. En undermålig tillsyn riskerar negativa effekter på medborgarnas hälsa i det längre perspektivet.

Barnperspektivet

Barn och unga är särskilt känslig för nikotin och riskerar att drabbas av skador i större utsträckning jämfört med vuxna. Lagen och en effektiv tillsyn syftar till skydd av barn och unga men också till ett generellt skydd för folkhälsan.

Miljökonsekvenser

Förslaget till ny taxa förväntas inte få några direkta positiva eller negativa miljökonsekvenser mot bakgrund av att syftet med lagen främst är folkhälsomässiga. Eventuellt kan regleringen och en effektiv tillsyn förväntas dämpa användningen i samhället och på så sätt minska nedskräpningen på gator och torg, badstränder och andra platser.

Ekonomiska konsekvenser

Om taxan antas medger den framöver finansiering av den löpande tillsynen inom befintlig budgetram. Däremot finns i förslaget till ny lag inget stöd för att ta ut avgift för handläggning av anmälan om försäljning. Eftersom alla försäljare, från och med den 1 augusti, behöver vara anmälda innan försäljning får ske väntas en topp av anmälningar inkomma under sommaren 2022, i vart fall minst 50. Om varje anmälan tar 1,5 timme att handlägga saknar nämnden i dagsläget resurser motsvarande minst 75 timmar. Handläggningen behöver genomföras vilket innebär att annan tillsyn kan behöva stå tillbaka.

Regelverket trädde i kraft 1 augusti 2022. För kommunens del kommer det att innebära att det blir inledningsvis skattefinansierat, då taxan inte är antagen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Miljöavdelningen

Mikael Noren
Avdelningschef

Birgitta Roth
Tillståndshandläggare

Bilaga:

Taxan

Tillståndshandläggare
Birgitta Roth
birgitta.roth@trelleborg
0410-73 34 85

Taxa för Trelleborgs kommuns tillsyn enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Trelleborgs kommuns kostnader för tillsyn enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) inklusive bestämmelser med stöd av lagen eller enligt tillhörande EU-förordningar. Samhällsbyggnadsnämnden är en tillsynsmyndighet.

2 § Avgiftsskyldig är den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel av tobaksfria nikotinprodukter med säte eller fast driftställe för näringsverksamhet i Sverige.

3 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Tillsynsåtgärder som kan bli aktuella med anledning av anmälan om försäljning eller med anledning av att en anmälan om försäljning inte har lämnats in.
2. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.
3. Utökade tillsynsåtgärder är förknippad med en kostnad för närvarande 1200 kr/timme.

4 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Handläggning av klagomål som visar sig vara ogrundade och inte kräver någon utredning och där verksamhetsutövaren samtidigt har uppfyllt kravet på egenkontroll inom det område som klagomålet avser.
2. Handläggning av överklaganden av nämndens eller överinstans beslut samt yttranden i överklagade ärenden.

Timtaxa

5 § Vid tillämpning av taxan är timtaxan 1200 kr per hel timmes handläggningstid.

Revidering av taxan

6 § Samhällsbyggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att ändra de i taxan angivna avgiften med den procentsatsen i Prisindex för kommunal

verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober året innan indexuppräknningen ska gälla. Utgångspunkten för indexregleringen är oktober 2023.

7 § Sökande betalar i samband med anmälan en avgift som för närvarande är 1,5 gånger timavgift och då ingår ett (1) tillsynsbesök innevarande år.

8 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för registrering och inläsning i ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, provtagning och kontroller i övrigt, restid, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning, beslut och expediering. För tillsyn som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 samt lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgift för tillsyn

9 § Avgift för återkommande tillsyn av verksamhet med anmäld försäljning av tobaksfria nikotinprodukter tas ut med en fast årlig avgift motsvarande 1,5 timmars handläggningstid.

10 § Avgift för återkommande tillsyn av verksamhet som samtidigt har anmält försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, handel med visa receptfria läkemedel eller försäljning eller servering av folköl till detaljhandeln/restaurang tas en gemensam tillsynsavgift ut. För samtliga fyra (4) produkter blir tillsynsavgiften 5 handläggningstimmar. För tillsyn av tobaksförsäljningstillstånd tas det ut fem (5) handläggningstimmar årligen.

11 § Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

12 § I den fasta årliga tillsynsavgiften ingår planerad tillsyn på plats samt tid för kontrollköp inklusive för- och efterarbete, restid, upprättande av rapporter, beslut och andra skrivelser samt granskning av redovisningar och annat material.

13 § I den fasta årliga avgiften ingår inte tillsynsinsatser med anledning av att verksamhetsutövaren inte rättar sig efter förelägganden och förbud. Det ingår inte heller tillsyn i samband med befogade klagomål eller i de fall brister, som kräver uppföljning, konstateras. För sådana åtgärder tas timavgift ut för faktisk nedlagd handläggningstid.

Betalning av avgiften

14 § Betalning av årlig tillsynsavgift enligt denna taxa ska ske till Samhällsbyggnadsnämnden mot faktura. Betalning ska ske inom tid som anges i beslut om avgift eller på faktura. Betalas avgiften inte inom angiven tid tillkommer dröjsmålsränta på det obetalda beloppet i enlighet med 6 § räntelagen (1975:635). Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy varvid lagstadgade avgifter debiteras.

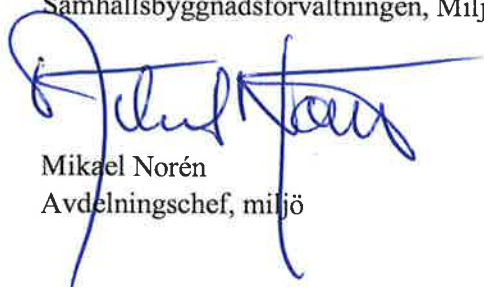
Avgifter

Tillsyns/anmälningssavgift	Avgift (kr)
Tillsynsavgift/anmälningssavgift tobaksfria nikotinprodukter (nytt) ¹	1800
Tillsynsavgift 2 produkter ²	3000
Tillsynsavgift 3 produkter ²	4800
Tillsynsavgift 4 produkter ²	6000
Extra tillsynsavgift vid extra offentlig kontroll eller tillsyn som går utöver den planerade kontrollverksamheten, tas avgift ut för nedlagd tillsynstid för de faktiska kostnaderna. /per timme	1200
Påminnelseavgifter (fasta) - Egenkontrollprogram	
Påminnelseavgift för ej inkommit, tobaksfria nikotinprodukter	600

¹⁾ Tillsynsavgiften ingår i anmälningssavgiften första året. Sökande betalar därför ingen tillsynsavgift innevarande år.

²⁾ Tillsynsavgift om två (2), respektive tre (3) respektive fyra (4) av följande produktkategorier är anmälda för försäljning; folköl, e-cigarett och /påfyllnadsbehållare samt vissa receptfria läkemedel samt tobaksfria nikotinprodukter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Miljö

Mikael Norén
Avdelningschef, miljö

Birgitta Roth
Tillståndshandläggare

